

اسماعیل زنگانه رییس نهاد کتابخانه‌های عمومی شهرستان علی آباد کتول:

سایه دانش بر روی زمین در سایه کتاب

کتابخوانی کلید توسعه و فرهنگ در جامعه است و هر قدر بزرگان جامعه در توسعه فرهنگ کتابخوانی بکوشند، مزایای مترتب بر توسعه در جنبه های مختلف بیشتر آشکار خواهند شد. به امید روزی که هر ایرانی پرچمدار تقویت و ترویج فرهنگ مطالعه باشد.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، امروزه با وجود گسترش فضای مجازی و عصر انفجار اطلاعات، نیاز انسان به مطالعه و کتابخوانی کاهش پیدا نکرده است و بشر همچنان نیازمند مطالعه و دانش اندوزی است. بدون شک مزایا مطالعه و فواید کتابخوانی بی شمارند اما در مجموع می توان ادعان داشت کتابخوانی منجر به افزایش تمرکز، آموزش تفکر نقاد، تقویت توانایی های نوشتاری، آشنایی با تاریخ و سرگذشت دیگران، موفقیت جمعی و می شود.

به منظور آشنایی بیشتر با ضرورت مطالعه کتاب و کتابخوانی با اسماعیل زنگانه رییس نهاد کتابخانه‌های عمومی شهرستان علی آباد کتول به گفتگو نشستیم:

جایگاه کتاب در عصر حاضر را چگونه تبیین می کنید؟

در سال های اخیر با گسترش علم و تکنولوژی و فراگیر شدن شبکه های اجتماعی در زندگی افراد، کتاب و کتابخوانی تا حدود زیادی به دست فراموشی سپرده شدند و آمار مطالعه در کشور ما به طرز وحشتناکی کاهش یافت. اما این به معنای رخت بر بستن کتاب از جامعه نیست و هنوز افراد زیادی با عشق و علاقه کتاب می خوانند. چرا که برای کسب دانش و یادگیری باید مطالعه کرد و فضای مجازی و کامپیوتر و اینترنت و ... همگی در سایه کتاب قرار دارند و برای یادگیری هنوز کتاب رتبه اول را داراست.

چرا باید کتاب بخوانیم؟

کسی که قصد دارد چیزی یاد بگیرد باید کتاب خواند. این اولین دلیل است. اما به خاطر داشته باشیم کتاب خواندن می تواند از جنبه های مختلفی زندگی ما را تحت تاثیر قرار دهد؛ از جنبه های علمی و فرهنگی گرفته تا جنبه های اعتقادی و آموزشی. دانشمندان دلایل زیادی را در خصوص اثرات مثبت مطالعه عنوان کرده اند. اما مهم ترین این موارد آگاهی اجتماعی افراد جامعه است. در حقیقت افزایش مطالعه در اجتماع باعث خواهد شد که آگاهی افراد جامعه هم به همان میزان افزایش پیدا کند. این موضوع سبب خواهد شد که افراد حاضر در اجتماع به سادگی و با هر اتفاقی از خود واکنش های غریزی نشان ندهند و تصمیمات سطحی و دم دستی نگیرند. قطعا در چنین جامعه ای که عقل و آرامش و پرهیز از شتابزدگی و احساسات حاکم است، قدرت تصمیم گیری و شناخت مردم و همچنین درک و فهم و بینش افراد بالاتر می رود و در نتیجه شاهد پیشرفت جامعه در همه ابعاد خواهیم بود.

چه اقداماتی برای توسعه فرهنگ کتابخوانی صورت گرفته است؟

این موضوع دغدغه مقام معظم رهبری نیز هست. رهبر انقلاب در این باره می فرماید: «این باید یک سیره و سنت در بین مردم ما بشود که کتاب بخوانند و به چه هایشان یاد بدهند.» یا در جای دیگری می فرماید: «کتابخوانی باید مثل خوردن و خوابیدن و سایر کارهای روزانه در زندگی مردم وارد شود.» دولت برنامه های زیادی برای توسعه این فرهنگ در دستور کار دارد. تنظیم و تصویب سند ملی ترویج خواندن که کلیات آن در شورای فرهنگ عمومی به تصویب رسید از جمله اقدامات مهم دولت است. اما در مجموع برگزاری مسابقات مختلف با رویکرد کتاب، برگزاری نمایشگاه های کتاب، اعمال سیاست های تشویقی (مسابقات، جوایز، هدایا، یارانه، اردو) کلاس های آموزشی، حمایت از ناشران، مولفان و نویسندگان با ارایه تسهیلات چاپ، خرید و معرفی آثار، انجام تبلیغات به منظور معرفی و شناسایی کتابخانه ها، خدمات کتابخانه ای، برگزاری هفته های کتاب و معرفی بهترین های کتاب در عرصه های مختلف، معرفی نویسندگان یا کتابخوانان برتر و ... می تواند در توسعه و ترویج فرهنگ کتابخوانی موثر باشد.

سخن پایانی

بسیاری از افراد ادعا می کنند که در فضای مجازی مطالعه می کنند ولی باید اشاره کنیم که حجم بالای اطلاعات موجود در فضای مجازی، پراکندگی مطالب و جذابیت های ظاهری این فضا باعث می شود میزان یادگیری به حداقل برسد. به نوعی می توان گفت افراد در فضای مجازی انتخابی برای مطالعه ندارند و هر فایل یا مطلب را که به آنها ارائه یا پیشنهاد شد، باز کرده و نگاه می کنند. در صورتی که در مطالعه حقیقی و مقوله کتابخوانی فرد با آگاهی و علاقه به موضوعات شخصی، کتاب مورد نظر خود را خریداری یا از کتابخانه امانت می گیرد و مطالعه می کند. نبود اختیار در فضای مجازی در انتخاب مطالب اولین آفت این فضا است. در مجموع باید اشاره کرد که سایه کتاب سایه دانش بر روی زمین است و باید تلاش کنیم تا کتاب با محتوای مناسب در اختیار مردم به ویژه جوانان و دانش آموزان قرار بگیرد. کتابخوانی کلید توسعه و فرهنگ در جامعه است و هر قدر بزرگان جامعه در توسعه فرهنگ کتابخوانی بکوشند، مزایای مترتب بر توسعه در جنبه های مختلف بیشتر آشکار خواهند شد. به امید روزی که هر ایرانی پرچمدار تقویت و ترویج فرهنگ مطالعه باشد.